

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 31Cob/19/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2514201620
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Vyskočová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2514201620.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Vyskočovej a sudcov JUDr. Boženy Husárovej a Mgr. Michala Novotného, v sporovej veci žalobcu: HALO reality s. r. o., so sídlom Terézie Vansovej 509/15, Prievidza, IČO: 46 565 701, zastúpený: JUDr. Jozef Jaško, advokát, so sídlom advokátskej kancelárie Falešníka 10, Prievidza, proti žalovanej: Danica Bittarová, s miestom podnikania Partizánska 2441/31, Piešťany, IČO: 41948271, zastúpená: JUDr. Matej Valjent, advokát, so sídlom advokátskej kancelárie Jesenského 232, Partizánske, o zaplatenie 10.000 eur s prísl., o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Piešťany zo dňa 17.10.2017, č.k. 12C/193/2014-163, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie sa v odvolaní napadnutých výrokoch I., III., IV. potvrdzuje.
- II. Odvolanie žalovanej proti výroku II. napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie sa odmieta.
- III. Žalobcovi sa priznáva voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručanou súdu prvej inštancie dňa 10.03.2014 domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 10.000 Eur a nahradiť trovy konania.

2. Súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 27.06.2017 uznesením pripustil zmenu žaloby nasledovne: „Dôvodom žaloby je, že žalovaná nielenže zobrala rezervačnú zálohu od pána D., ale aj ten dôvod uvedený v čl. VII, bod 7./A, písm. (e), že uzatvárala realitné obchody bez vedomia HALO reality, s.r.o.“ Zároveň súd pripustil zmenu petitu žaloby nasledovne: „Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 10.000 Eur spolu s 5,25 % ročným úrokom z omeškania počítaným od 12.02.2014 do zaplatenia, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a nahradiť v rovnakej lehote trovy konania.“

3. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodol výrokom I. tak, že uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 5.000 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 5.000 eur od 12.02.2014 do zaplatenia, a to do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku a výrokom II., že vo zvyšnej časti žalobu zamietla. Výrokom III. rozhodol o trovách konania tak, že žalobca má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% z priznanej sumy a výrokom IV., že svedok O. D., nar. XX.XX.XXXX má proti žalovanej nárok na náhradu svedočného v rozsahu 100%.

Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil aplikáciou ust. § 261 ods. 1., §269 ods. 2, § 300, § 301, § 365, § 369 ods. 1,2 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 1 nariadenia vlády č. 21/2013 Z.z., § 262 ods. 1, 2, § 255 ods. 1, § 258 ods. 1,3 C.s.p..

4. Súd prvej inštancie mal z vykonaného dokazovania preukázané, že sporové strany ako podnikatelia uzatvorili dňa 17.04.2012 Zmluvu o poskytovaní služieb, na základe ktorej sa žalovaná zaviazala konať

na základe pokynov HALO reality (žalobcu) úkony smerujúce k vyhľadávaniu vhodných záujemcov o kúpu, predaj, nájom, prenájom, podnájom, či inú transakciu týkajúcu sa nehnuteľnosti, či práv a povinností v bytovom družstve, v súlade s pokynmi a na základe v konkrétnych prípadoch udeleného splnomocnenia HALO reality zabezpečiť obchod za HALO reality s obchodnými partnermi. V článku I. bod 1./D zmluvy sa žalovaná zaviazala, že nebude v hotovosti prijímať od klientov HALO reality žiadne platby, zálohy či iné peňažné plnenia, iba na základe výslovného písomného splnomocnenia konateľov HALO reality. Podľa článku VI. bod 6./G zmluvy bola žalovaná povinná o každej písanej zmluve informovať HALO reality, poprípade príslušného vedúceho kancelárie a bola povinná zmluvu odovzdať v príslušnej regionálnej kancelárii a zároveň, pokiaľ je tak stanovené firemným predpisom, priložiť v elektronickej podobe k zákazke vo firemnom PC programe ADMIN. Podľa článku VI. bod 6./H zmluvy bola žalovaná povinná akúkoľvek novú pribratú zákazku nahlásiť vo firemnom programe ADMIN. V článku VII. Zmluvná pokuta bod 7./A zmluvy si zmluvné strany pre prípad podstatného porušenia zásadných ustanovení zmluvy poskytovateľom (žalovanou) dojednali zmluvnú pokutu vo výške 10.000 Eur. Strany sa dohodli, že podstatným porušením zásadných ustanovení zmluvy sa rozumie podľa písm. (e) uzatváranie realitných obchodov bez vedomia HALO reality a nepriznanie rezervačnej zálohy a odmeny za sprostredkovanie realitného obchodu, svojho aj maklérov zaradených pod jeho vedenie a o ktorej mal vedúci pobočky vedomosť a podľa písm. (f) iné obdobne hrubé a závažné porušenia, ako je sprenevera peňazí klientov HALO reality a peňazí HALO reality v podobe neoprávneného vyberania peňazí od klientov. Podľa článku VIII. Ukončenie spolupráce bod 8./D zmluvy, v prípade zistených hrubých a závažných porušení tejto zmluvy mohla HALO reality dať poskytovateľovi okamžitú výpoveď o ukončení vzájomnej spolupráce a zrušení tejto zmluvy. Zmluvné strany sa dohodli, že ich vzťahy sa riadia Obchodných zákonníkom. Zmluva obsahovala aj upozornenie, že žiaden z maklérov HALO reality nesmie prevziať peniaze za predaj nehnuteľnosti (okrem rezervačnej zálohy) na žiadny účet ani v hotovosti. Všetky rezervačné zálohy je maklér povinný vložiť iba na účet HALO reality a žiaden iný. Žalobca vypovedal predmetnú zmluvu listom zo dňa 17.01.2014.

Žalobou sa žalobca domáhal zaplata zmluvnej pokuty vo výške 10.000 Eur dojednanej v článku VII. bod 7./A zmluvy, pre podstatné porušenie zásadných ustanovení zmluvy žalovanou.

Sporným medzi stranami sporu bolo, či sa žalovaná dopustila konania, ktorým podstatne porušila zásadné ustanovenia zmluvy uvedené v článku VII. Zmluvná pokuta bod 7./A, pod písmenom (e) uzatváranie realitných obchodov bez vedomia HALO reality a nepriznanie rezervačnej zálohy a odmeny za sprostredkovanie realitného obchodu, svojho aj maklérov zaradených pod jeho vedenie a o ktorej mal vedúci pobočky vedomosť a pod písmenom (f) iné obdobne hrubé a závažné porušenia, ako je sprenevera peňazí klientov HALO reality a peňazí HALO reality v podobe neoprávneného vyberania peňazí od klientov.

Súd mal za preukázané, že žalovaná ako sprostredkovateľ, zastupujúc žalobcu, dňa 07.06.2012 uzatvorila s O. D., nar. XX.XX.XXXX a B. D., nar. XX.XX.XXXX ako záujemcami Dohodu o poskytovaní realitných služieb. Táto dohoda bola uzatvorená na dobu jedného roka od obhliadky nehnuteľnosti. Následne žalovaná poskytovala O. D., nar. XX.XX.XXXX a B. D., nar. XX.XX.XXXX, realitné služby bez uzatvorenia písomnej zmluvy. O uvedenom obchode informovala svojho vedúceho L. A., nar. XX.XX.XXXX, čím si splnila povinnosť vyplývajúcu jej z článku VI. bod 6./G zmluvy. Žalovaná však bola podľa zmluvy povinná akúkoľvek novú pribratú zákazku nahlásiť aj vo firemnom programe ADMIN, ktorú povinnosť si žalovaná nespĺnila. Argument žalovanej, že sa jednalo o neštandardný obchod bez uzatvorenia písomnej zmluvy, a teda nemala čo do firemného programu zaregistrovať, podľa názoru súdu neobstoí. Práve interný firemný program totiž slúži u žalobcu na evidenciu všetkých realitných obchodov uzatváraných jednotlivými maklérmi a je prostriedkom, ako sa žalobca má možnosť o nich dozvedieť. Skutočnosť, že vedúci žalobkyne, svedok L. A., o uvedenom obchode informoval žalobcu, nemôže nahradiť zmluvnú povinnosť žalovanej nahlásiť zákazku vo firemnom programe ADMIN. Žalovaná bola predovšetkým povinná dodržiavať svoje zmluvné povinnosti a vykonávať realitnú činnosť pre žalobcu v súlade so zmluvou. Vzhľadom na uvedené mal súd za to, že žalovaná uzatvorila realitný obchod bez vedomia žalobcu, čím porušila článok VII. bod 7./A, písm. (e) zmluvy.

Žalovaná nerozporovala, že klienta O. D., vyzvala na úhradu provízie, pričom mu uviedla svoje súkromné číslo účtu. Zároveň mal súd za preukázané, že klient províziu na účet žalovanej neuhradil. Uvedeným konaním žalovaná síce porušila ustanovenia zmluvy o poskytovaní služieb, avšak nešlo o podstatné porušenie zmluvných ustanovení v zmysle článku VII. bod 7./A písm. (f) zmluvy.

Výsluchom svedka O. D., ktorého vierohodnosť žalovaná nespochybnila, mal však súd za preukázané, že svedok odovzdal žalovanej províziu v hotovosti, a to vo výške 300 Eur. Prijatú províziu v hotovosti mohla žalovaná iba na základe výslovného písomného splnomocnenia konateľov žalobcu. Žalovaná takéto splnomocnenie v tomto prípade nemala, čo ani nebolo medzi stranami sporným. Uvedeným

konaním žalovaná porušila článok VII. bod 7./A, písm. (f) zmluvy, keď sa dopustila iného obdobne hrubého a závažného porušenia, ako je sprenevera peňazí klientov HALO reality a peňazí HALO reality v podobe neoprávneného vyberania peňazí od klientov.

Pre prípad podstatného porušenia zásadných ustanovení zmluvy poskytovateľom, teda žalovanou, bola v zmluve dojednaná zmluvná pokuta vo výške 10.000 Eur. Súd považoval predmetnú zmluvu za platnú v celom rozsahu, t.j. aj v časti zmluvnej pokuty.

Žalovaná uviedla, že zmluvná pokuta je neprímeraná akémukoľvek v zmluve o poskytovaní služieb uvedenému výpočtu možných porušení zmluvných povinností a navrhla, aby súd neprímerane vysokú zmluvnú pokutu znížil.

Oprávnenie súdu znížiť neprímerane vysokú zmluvnú pokutu je zásahom do zmluvnej voľnosti účastníkov obchodného záväzkového vzťahu, ktorá je jedným zo základných princípov obchodného práva. Obchodný zákonník však možnosť takéhoto zásahu predpokladá a upravuje. Podľa prvej vety ustanovenia § 301 Obchodného zákonníka, neprímerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti, a to až do výšky škody, ktorá vznikla do doby súdneho rozhodnutia porušením zmluvnej povinnosti, na ktorú sa vzťahuje zmluvná pokuta.

Účelom moderačného práva je umožniť súdu dodatočne po vzniku nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty znížiť zmluvnú pokutu z dvoch dôvodov. Predovšetkým preto, aby bolo možné odstrániť tvrdosť zákona, ku ktorej môže dôjsť pri jeho prísnom uplatňovaní, ale tiež preto, aby mal súd v konkrétnom prípade možnosť zabrániť celkom neadekvátnym majetkovým dôsledkom v prípade, keď by neprímerane vysoká zmluvná pokuta mohla viesť až k neprímeraným ziskom vo vzťahu k majetkovej ujme na strane oprávneného a k neprímeranému (vo vzťahu k porušenej povinnosti) hospodárskemu poškodeniu povinného subjektu, prípadne až k jeho likvidácii.

Súd pri posudzovaní primeranosti výšky zmluvnej pokuty vzal do úvahy mieru rizika, ktorú na seba vzal žalobca uzavretím zmluvy o poskytovaní služieb, ako aj výšku odplát, ktoré sú obvyklé v realitných obchodoch, a ktoré hradia klienti realitným kanceláriám, na ktoré skutočnosti poukázal žalobca. Súd sa však zaoberal aj ďalšími relevantnými kritériami, keď prihliadol aj na hospodársku pozíciu zmluvných strán. Žalobca je spoločnosťou s ručením obmedzením, pričom žalovaná je živnostníčkou, ktorá ručí za svoje záväzky celým svojím majetkom. Hospodárska sila i pozícia žalobcu je nepochybne silnejšia oproti žalovanej. Súd tiež prihliadol na skutočnosť, že dojednanie o zmluvnej pokute bolo v zmluve dohodnuté jednostranne, keď zmluvná pokuta bola dojednaná iba v prospech žalobcu, naproti čomu žalovaná nemala možnosť domáhať sa finančných čiastok z titulu zmluvnej pokuty. Keďže zmluvná pokuta plní aj funkciu paušalizovanej náhrady škody, prihliadol súd aj na výšku vzniknutej škody, ktorá v prejednávanom spore bola vo výške 300 eur. Aj keď právo na zmluvnú pokutu vzniká bez ohľadu na vznik škody, medzi zmluvnou pokutou a škodou vzniknutou porušením zabezpečenej zmluvnej povinnosti existuje súvislosť. Priznanie zmluvnej pokuty mnohonásobne prevyšujúcej právo, ktoré zabezpečuje, by viedlo k celkom neodôvodnenému majetkovému prospechu oprávneného a znamenalo by neúmerne prísnu a bezdôvodnú sankciu, ktorá nie je nevyhnutná pre naplnenie zabezpečovacej funkcie zmluvnej pokuty.

Súd použil moderačné oprávnenie podľa § 301 Obchodného zákonníka a uplatnenú zmluvnú pokutu znížil o polovicu na sumu 5.000 eur s tým, že ju možno považovať za dostatočne účinnú náhradu odrádzajúcu od neplnenia si zmluvných povinností a za primeranú s poukazom na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti, ale aj s poukazom na hospodársku pozíciu zmluvných strán, reciprocitu zmluvnej pokuty, druh zavinenia žalovanej, ako aj na výšku vzniknutej škody. Vzhľadom na uvedené súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 5.000 eur, na zaplatenie ktorej súd žalovanú zaviazal vo výroku tohto rozsudku a vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol.

Súd žalobcovi priznal úrok z omeškania tak, ako žiadal, t.j. vo výške 5,25 % ročne odo dňa 12.02.2014 (t.j. odo dňa nasledujúceho po tom, čo sa list s výzvou na plnenie adresovaný žalovanej vrátil žalobcovi ako neprevzatý v odbernej lehote) až do zaplatenia, na zaplatenie ktorého súd žalovanú zaviazal tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Navyše, pokiaľ ide spochybnenie vierohodnosti svedka L. A., nar. XX.XX.XXXX, žalobcom, súd uvádza, že svedok vypovedal spontánne, v jeho výpovedi sa nevyskytli žiadne logické rozpory a jeho výpoveď bola v súlade s ostatnými dôkazmi. Súd však v súvislosti s námietkou žalobcu zdôrazňuje, že výpoveď uvedeného svedka nebola jediným a rozhodujúcim dôkazom, na ktorom súd založil svoje rozhodnutie. Bola však v súlade s tým, čo vyplynulo z ostatných vykonaných dôkazov. Súd pritom hodnotil dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliadol na všetko, čo vyšlo počas konania najavo (§ 191 ods. 1 CSP).

5. Súd prvej inštancie o trovách konania rozhodol v zmysle ust. § 255 ods. 1 C.s.p. a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% z priznanej sumy. Svoje rozhodnutie o trovách konania odôvodnil tým, že žalobca si uplatnil nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 10.000 eur s príslušenstvom, keď súd využil moderačné právo a zmluvnú pokutu znížil na sumu 5.000 eur a zamietnutie žaloby v časti o zaplatenie 5.000 eur s prísl. teda nebolo prejavom procesného úspechu žalovanej, ale dôsledkom úvahy súdu, a preto dospel k záveru, že žalobca bol vo veci čo do právneho základu v celom rozsahu úspešný a tak mu priznal plnú náhradu trov konania, avšak nie zo žalovanej sumy 10.000 Eur, ale z priznanej sumy 5.000 Eur.

6. Súd prvej inštancie o svedočnom rozhodol v zmysle ust. § 258 ods. 1 a 3 C.s.p. a svedkovi O. D., ktorý si na pojednávaní dňa 19.09.2017 uplatnil svedočné, priznal proti v spore neúspešnej žalovanej nárok na náhradu svedočného v celom rozsahu.

7. Žalovaná podala včas odvolanie proti všetkým štyrom výrokom napadnutého rozsudku a žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne, žalovanej prizná nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, a že svedok O. D. má proti žalobcovi nárok na náhradu svedočného v rozsahu 100%.

Odvolateľka svoje odvolanie odôvodnila tým, že pokiaľ ide o tvrdenia súdu, že žalovaná porušila článok VII. bod 7./A, písm. (f) zmluvy, keď sa dopustila iného obdobne hrubého a závažného porušenia, ako je sprenevera peňazí klientov HALO reality a peňazí HALO reality v podobe neoprávneného vyberania peňazí od klientov, že takáto skutočnosť nebola v konaní absolútnym spôsobom preukázaná. V konaní nebolo žiadnym dôkazom preukázané, že by žalovaná prevzala od svedka O. D. finančnú hotovosť v sume 300 eur. Nie je možné preto len tvrdenia svedka považovať za preukázanú skutočnosť, nakoľko takémuto tvrdeniu musia svedčiť aj iné dôkazy, ktoré v tomto prípade absentujú. Okrem toho, žalovaná rezolútne poprela, že by od svedka O. D. prevzala akúkoľvek finančnú hotovosť. Z vykonaného dokazovania nemožno žiadnym spôsobom dospieť k záveru, že by žalovaná porušila článok VII. bod 7./A, písm. (f) zmluvy.

Pokiaľ ide o tvrdenia súdu, že žalovaná bola podľa zmluvy povinná akúkoľvek novú pribranú zákazku nahlásiť aj vo firemnom programe ADMIN, ktorú si žalovaná nesplnila, odvolateľka dala do pozornosti, že medzi žalobcom a svedkom O. D. (spolu s manželkou B. D.) bola uzatvorená len Dohoda o poskytovaní realitných služieb, nebola podpísaná Zmluva o sprostredkovaní predaja nehnuteľnosti, vo vlastníctve svedka O. D. a jeho manželky. Postup, ktorý určil žalobca pri zadávaní realitných obchodov do interného systému ADMIN, bol taký, že len v prípade, ak sa predaj nehnuteľnosti ponúkal prostredníctvom inzercie (či už v tlačových médiách, alebo na vlastnej internetovej stránke), tak bola povinnosť realitný obchod zadať so interného systému ADMIN. Nakoľko v tomto prípade už na začiatku bolo dohodnuté, že predaj bytu sa nebude inzerovať, nakoľko bol už dohodnutý konkrétny kupujúci a to Mesto Piešťany, ktoré však nechcelo, aby v mene vlastníkov bytu konala realitná kancelária, nebola povinnosť žalovanej tento realitný obchod zadať do systému ADMIN. O tejto skutočnosti informoval žalovanú aj svedok L. A., ktorý bol jej priamym nadriadeným ktorého kontaktovala ešte pred uzatvorením zmluvy s požiadavkou, ako má postupovať v tomto prípade, pričom L. A. dal žalovanej pokyn, ako má postupovať v tejto veci s tým, že do systému ADMIN sa takýto obchod nemôže zadávať.

Aj keď súd využil svoje moderačné oprávnenie vyplývajúce z ustanovenia § 301 Obchodného zákonníka, mal sa najmä zamerať na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti, skutočnosť či došlo k vzniku škody alebo nie, možnosť oprávnenej strany požadovať náhradu škody a rozsah tejto náhrady, reciprocitu zmluvnej pokuty, hospodársku pozíciu zmluvných strán pri uzatváraní zmluvy, spôsob zapracovania zmluvnej pokuty do zmluvy, dodatočné splnenie zabezpečovanej povinnosti, odstúpenie jednej zo zmluvných strán od zmluvy, zbavenie sa povinnosti zaplatením zmluvnej pokuty, uplatnenie iných postihov voči dlžníkovi, druh zavinenia dlžníka, druh zabezpečovanej povinnosti (peňažná - nepeňažná) a pod. V tejto súvislosti je potrebné konštatovať, že výška zmluvnej pokuty, ktorú priznal súd prvého stupňa je absolútne neprimeraná, so zreteľom na uvedené kritériá. Navyiac je potrebné podotknúť, že ak by aj bolo pravdivé tvrdenie svedka O. D., že odovzdal žalovanej finančnú hotovosť v sume 300 eur, tak výška zmluvnej pokuty by sa mala pohybovať okolo tejto sumy, a nie 15 násobne túto sumu prevyšovať.

Je potrebné konštatovať, že žalobca neunesol dôkazné bremeno a bremeno svojich tvrdení, že by žalovaná porušila Zmluvu o poskytovaní služieb zo dňa 17. apríla 2012 a v konaní nebolo zákonnými dôkaznými prostriedkami preukázané žiadne porušenie tejto zmluvy zo strany žalovanej, a preto má odvolateľka za to, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym

právnym záverom a vec nesprávne právne posúdil, čo má za následok nesprávne rozhodnutie súdu vo veci samej.

8. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil. Vo vyjadrení uviedol, že v Zmluve o poskytovaní služieb zo dňa 17.04.2012 v článku VII. boli presne a určilo identifikované povinnosti žalovanej, pri porušení ktorých vznikol žalobcovi nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty, prejav vôle je dostatočne určitý a zrozumiteľný. Konkrétne si zmluvné strany dojednali pre prípad podstatného porušenia zásadných ustanovení zmluvy zmluvnú pokutu vo výške 10.000 eur. Žalobca si svoj nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty uplatnil jednak z dôvodu, že žalovaná uzatvorila realitný obchod bez vedomia HALO reality (Dohoda o poskytovaní realitných služieb s manželmi D.) a jednak z dôvodu neoprávneného vyberania peňazí od klientov na svoj súkromný účet. Žalobca nemá žiadnu pochybnosť o tom, že k neoprávnenému prijatiu peňazí v hotovosti od manželov D. prišlo, sama žalovaná vo svojich písomných podaniach potvrdila, že ich o to požiadala, potvrdila to aj na pojednávaní, rovnako to potvrdil aj svedok A., ktorý však na takýto pokyn nebol oprávnený. Žalovaná by takto mohla postupovať iba na základe výslovného písomného splnomocnenia konateľov HALO reality, ktoré jej však nebolo udelené (čl. 1, v bode 1./D Zmluvy). Súd nemal žiadnu pochybnosť o tom, že k neoprávnenému prijatiu peňazí od svedka D. žalovanou prišlo, svedok na pojednávaní pod hrozbou trestného stíhania za krivú výpoveď a bez akýchkoľvek pochybností objasnil okolnosti odovzdania peňažnej sumy, ako aj miesto, kde k tomu prišlo. Žalovaná na výpoveď svedka nijakým spôsobom nereagovala, ostala ticho, osoba, ktorú niekto obviní z takého konania by asi reagovala iným spôsobom. Súd dôkazy ohľadom tejto porušenej povinnosti zhodnotil podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. Žalobca teda nesúhlasí s tvrdením žalovanej, že tvrdenie svedka p. D. nie je verifikované žiadnym iným vykonaným dôkazom. O porušení povinnosti svedčia výpovede žalovanej, svedka p. A., svedka p. D., ale aj listinné dôkazy založené v spise - email, v ktorom manželka D. štatutárnemu orgánu žalobcu uviedli, či je možné, aby žalovaná realitná makléřka vyberala od nich peniaze na jej súkromný účet a aby tieto peniaze od nich sama vymáhala bez vedomia vedenia HALO reality. Súčasťou emailu boli aj prílohy, a to písomná výzva žalovanej zo dňa 8.1.2014 adresovaná p. D., v ktorej ho vyzvala na úhradu odmeny na jej súkromný účet. Žalobca má tiež za to, že v konaní bolo dostatočným spôsobom preukázané porušenie aj druhej zmluvnej povinnosti zakladajúcej nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty a to uzatvorenie realitného obchodu bez vedomia HALO reality. Žalobca sa o uzavretom realitnom obchode dozvedel prvýkrát na základe telefonického informácie od p. D., ktorá spolu so svojim manželom O. D. uzavrela dňa 7.6.2012 Dohodu o poskytovaní realitných služieb, kde za spoločnosť HALO reality vystupovala žalovaná. Predmetom tejto dohody bolo sprostredkovanie predaja nehnuteľnosti vo vlastníctve manželov D. a to 2 - izbového bytu na ulici A. J. X v Z.. Je irelevantné, či v tomto prípade išlo, ako to tvrdila žalovaná, o špecifický obchod alebo nie, sama uviedla, že konala v mene i HALO reality a všetky zainteresované subjekty, ako napríklad MsÚ Piešťany, o tom mali vedomosť. V čl. VI. v bode 6./G Zmluvy sa žalovaná zaviazala k povinnosti informovať HALO reality popr. príslušného vedúceho kancelárie o každej písanej zmluve ako aj k povinnosti zmluvy odovzdať v príslušnej regionálnej kancelárii a zároveň, pokiaľ je tak stanovené firemným predpisom, priložiť v elektronickej podobe k zákazke vo firemnom PC programe ADMIN. V čl. VI. v bode 6./H zmluvy sa žalovaná zaviazala k povinnosti nahlásiť akúkoľvek novú prirátanú zákazku vo firemnom programe ADMIN.

Žalobca už v konaní pred súdom prvej inštancie vychádzajúc zo zabezpečovacej funkcie zmluvnej pokuty zastával názor, že dojednaná výška zmluvnej pokuty je primeraná miere rizika, ktorú na seba vzal žalobca uzavretím Zmluvy o poskytovaní služieb zo dňa 17.04.2012 so žalovanou, ako aj vzhľadom na výšku odplát, ktoré sú obvyklé v realitných obchodoch, a ktoré hradia klienti realitným kanceláriám a tiež vzhľadom na výšku provízií vyplácaných realitnými kanceláriami svojim makléřom. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok NS ČR sp. zn. 32 Cdo/ 1047 /2003 zo dňa 20.04.2004, v ktorom uviedol: „Ak veriteľ uzaviera zmluvu s dlžníkom, u ktorého nemožno odhadnúť mieru zmluvnej spoľahlivosti, ide z ekonomického hľadiska o väčšie riziko a za rozpor s dobrými mravmi nemožno považovať, ak je záväzok zabezpečený dôraznejšími sankciami pre prípad jeho nesplnenia.“

Žalovaná vo svojom odvolaní poukazuje na to, že súd by mal pri posudzovaní primeranosti zmluvnej pokuty prihliadať okrem hodnoty a významu zabezpečovanej povinnosti aj na také skutočnosti, ako je to, či došlo k vzniku škody alebo nie. Možnosti oprávnenej strany požadovať náhradu škody, reciprocitu zmluvnej pokuty, hospodársku pozíciu zmluvných strán pri uzatváraní zmluvy, spôsob zapracovania zmluvnej pokuty do zmluvy atď. Podľa súdnej praxe hospodárske pozície ani jednej zo zmluvných strán nemôžu byť kritériom pri posudzovaní primeranosti či neprimeranosti výšky dohodnutej zmluvnej pokuty. Charakter obchodných vzťahov ako aj charakter subjektov týchto vzťahov to nepripúšťa, napokon,

takáto povinnosť súdu nevyplýva ani zo žiadneho ustanovenia Obchodného zákonníka. Súdy tiež vyslovili názor, že pri posudzovaní primeranosti zmluvnej pokuty nemožno brať do úvahy ani reciprocitu zmluvnej pokuty, nakoľko to nemá oporu v žiadnom ustanovení zákona. Je len vecou dohody zmluvných strán, či bola reciprocita zmluvnej pokuty dojednaná alebo nie. Súd by mal otázku primeranosti zmluvnej pokuty posudzovať vo vzťahu k jej funkciám. Žalobca pri uzatváraní zmluvy a pri dojednávaní zmluvnej pokuty akcentoval najmä sankčnú funkciu zmluvnej pokuty, pri ktorej treba prihliadať na mieru jeho rizika zo zmluvného vzťahu. V takom prípade nie je neobvyklé, ak zmluvná pokuta prevýši aj hodnotu zabezpečenej povinnosti. V tejto súvislosti uviedol, že žalovaná neoprávneným vymáhaním a prijatím peňazí od klienta bez oprávnenia HALO reality poškodila dobré meno žalobcu, ohrozila jeho živnostenské oprávnenie na realitnú činnosť, obišla daňovú povinnosť voči štátu nepriznaním prijatej platby a v neposlednom rade žalobca nemá istotu, či sa podobného konania počas platnosti Zmluvy o poskytovaní služieb zo dňa 17.04.2012 žalovaná nedopustila viackrát.

9. Podľa § 359 C.s.p. účinného od 1.7.2016, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa §386 písm. b/ C.s.p., odvolací súd odmietne odvolanie, ak bolo podané neoprávnenou osobou. V zmysle § 359 C.s.p., subjektívnym predpokladom na podanie odvolania je to, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vyznelo v neprospech odvolateľa. Neprospech sa spravidla prejavuje v neúspechu vo veci samej alebo v rozhodnutí procesnej povahy, ktoré znamená pre stranu sporu (účastníka) ujmu (napríklad nepriznanie oslobodenia od súdnych poplatkov, uloženie poriadkovej pokuty, nepriznanie náhrady trov konania, atď.).

Odvolací súd skúmal splnenie uvedeného subjektívneho predpokladu na podanie odvolania žalovanej voči výroku II. napadnutého rozsudku.

Súd prvej inštancie výrokom II. napadnutého rozsudku rozhodol tak, že vo zvyšku žalobu zamietol.

Odvolací súd konštatuje, že výrok II. predmetného rozsudku nevyznel v neprospech žalovanej, z čoho možno vyvodiť, že u odvolateľky nebol splnený zákonný subjektívny predpoklad na podanie odvolania voči výroku II. napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd odvolanie žalovanej proti výroku II. napadnutého rozsudku odmietol podľa § 386 písm. b/ C.s.p..

10. Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ustanovení zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len C.s.p.) účinného od 1. júla 2016, ktorým bol zrušený doterajší zákon č. 99/1963 Zb. O.s.p., pričom podľa § 470 ods. 1 C.s.p., ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté predto dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

11. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.), po zistení, že odvolanie proti rozsudku bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávnenou osobou (§ 359 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 C.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 C.s.p.), a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 367 ods. 3 C.s.p.), vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania či doplnenia dokazovania (§ 383 a § 384 C.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania, keďže nebolo potrebné opakovať ani dopĺňať dokazovanie a nevyžaduje si to ani verejný záujem (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné.

12. Podľa § 387 ods. 1 C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 C.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

13. Po preskúmaní obsahu spisu a odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolací súd konštatuje, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle 220 ods. 2 C.s.p.. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávany spor, a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Zistenia súdu prvej inštancie majú vecné i logické zakotvenie vo vykonaných dôkazoch

a prijaté skutkové a právne závery sú odôvodnené zrozumiteľne a v súlade s ustálenou súdnou praxou, pri súčasnom zohľadnení ochrany subjektívneho práva oboch sporových strán, ich rovnosti v uplatnení práv, ochrany ich oprávnenej dôvery v právo, ako i predvídateľnosti súdneho rozhodnutia.

Pretože odvolací súd preberá v celom rozsahu súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie v danej veci, výsledky dokazovania správne vyhodnotil a dospel i k správny skutkovým záverom pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom uplatneného nároku, a pretože odvolací súd zároveň v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci samej, s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 C.s.p. odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku.

14. V prípade podaného odvolania dôvodmi odvolania, ktoré odvolateľka uviedla v odvolaní do uplynutia lehoty na podanie odvolania je súd viazaný, čo znamená, že prítomnosť iných odvolacích dôvodov, než ktoré odvolateľka uviedla, odvolací súd pri prieskume rozhodnutia a postupu súdu prvej inštancie nebude zisťovať, a ak aj v odvolacom konaní vyšli najavo, nemôže na ne prihliadať.

15. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, ktorý je viazaný odvolacími námietkami, je posúdenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu v sume 5.000 eur s príslušenstvom titulom zmluvnej pokuty dohodnutej zmluvnými stranami v článku VII. bod 7./A predmetnej zmluvy o poskytovaní služieb, ktorý mal za preukázané podstatné porušenie zásadných ustanovení zmluvy podľa článku VII. bod 7./A, písm. (e) a článku VII. bod 7./A, písm. (f) zo strany žalovanej, aplikujúc moderačné právo v zmysle ust. § 301 Obchodného zákonníka.

16. Dokazovať je povinný každý, kto v spore niečo tvrdí, teda aj žalovaná znáša povinnosť tvrdenia a tým pádom aj dôkaznú povinnosť. Nedodržanie dôkaznej povinnosti a následne neunesenie dôkazného bremena je sankcionované stratou sporu. Vo všeobecnosti preto platí, že dôkaznú povinnosť a s ňou súvisiace dôkazné bremeno má v spore každý, kto dostojí svojej procesnej povinnosti tvrdiť.

Pokiaľ ide o námietku žalovanej, že v konaní nebolo preukázané, že porušila článok VII. bod 7./A, písm. (f) predmetnej zmluvy, pretože nebolo preukázané, že by prevzala od svedka O. D. finančnú hotovosť v sume 300 eur, ktorú skutočnosť nemožno považovať za preukázanú len na základe tvrdenia svedka, odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že žalovaná žiadnym spôsobom nespochybnila vierohodnosť svedka O. D., ktorý potvrdil tvrdenia žalobcu, že odovzdal žalovanej províziu v hotovosti v sume 300 eur. Žalovaná napriek riadnemu poučeniu súdu prvej inštancie podľa § 154 C.s.p., v zmysle ktorého prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí, nepredložila a ani neoznačila žiadny dôkaz na spochybnenie výpovede svedka O. D. tým, že nevyužila svoje právo produkovať dôkazy na preukázanie jej tvrdení, že svedok O. D. vypovedal nepravdivo, napr. tým, že nekládla žiadne otázky svedkovi pri jeho výsluchu na pojednávaní dňa 19.9.2017, na ktorom bola prítomná, ktorými by mohla spochybniť jeho výpoveď, ani nenamietala, že by svedok nevypovedal spontánne, pretože pri hodnotení svedeckej výpovede je významné, aj ako sa svedok pri svojej výpovedi správal. Vzhľadom na uvedené, ničím nepodložené tvrdenie žalovanej, že svedok nehovoril pravdu, nemožno považovať za relevantné spochybnenie jeho výpovede. Prijatť províziu v hotovosti mohla žalovaná len na základe písomného splnomocnenia od konateľov žalobcu v zmysle článku I. bod 1./D predmetnej zmluvy, avšak žalovaná takéto písomné splnomocnenie nemala, čo nebolo v konaní sporné, a preto je správny záver súdu prvej inštancie, že žalovaná porušila článok VII. bod 7./A, písm. (f) predmetnej zmluvy, pre ktoré podstatné porušenie zásadných ustanovení zmluvy si zmluvné strany dohodli v článku VII. bod 7./A zmluvnú pokutu.

17. Podľa § 149 C.s.p., prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

Podľa § 154 v C.s.p., prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí.

Podľa § 366 C.s.p., prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak sa týkajú procesných podmienok (a), sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu (b), má nimi byť preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (c), alebo ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (d).

Podľa § 373 C.s.p., prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvej inštancie, možno uplatniť za splnenia podmienok podľa § 366 najneskôr v lehote na vyjadrenie k odvolaniu.

Žalovaná až v odvolaní namietala, že len v prípade, ak sa predaj nehnuteľnosti ponúkal prostredníctvom inzercie (či už v tlačových médiách, alebo na vlastnej internetovej stránke), tak bola povinnosť realitný obchod zadať do interného systému ADMIN, čo nebol daný prípad, a preto podľa jej názoru neporušila zásadné ustanovenia zmluvy uvedené v čl. VII. bod 7./A písm. e) sankcionované zmluvnou pokutou, nakoľko jej v danom prípade nevznikla povinnosť tento realitný obchod zadať do systému ADMIN. Ide o skutkové tvrdenia žalovanej, ktoré sú prostriedkami procesnej obrany v zmysle cit. ust. § 149 C.s.p. Vzhľadom k tomu, že žalovaná v odvolaní netvrdila a ani neodôvodnila, prečo tieto nové prostriedky procesnej obrany, ktoré uviedla až v odvolaní, nemohla použiť v doterajšom priebehu konania bez svojej viny, odvolací súd na tieto novoty v odvolacom konaní v súlade s citovanými ust. § 373 ods. 4 C.s.p v spojení s ust. § 366 písm. d) C.s.p. nemohol prihliadnuť.

18. Námietku žalovanej, že súdom priznaná zmluvná pokuta je absolútne neprimeraná, a ak by bolo pravdivé tvrdenie svedka O. D., tak by sa výška zmluvnej pokuty mala pohybovať okolo sumy 300 eur, odvolací súd posúdil ako neopodstatnenú, nakoľko, súd prvej inštancie riadne a presvedčivo zdôvodnil hodnotiacu úvahu a myšlienkový postup tak pre využitie moderačného práva, ako aj pri určení výšky priznanej zmluvnej pokuty. Obchodný zákonník nestanovuje žiadnu hranicu, od ktorej by sa mala zmluvná pokuta považovať za neprimeranú. Odvolací súd zdôrazňuje, že rozsah moderačného práva súdu je limitovaný len spodnou hranicou takéhoto zníženia, čo znamená, že zmluvná pokuta nemôže byť nižšia, ako je skutočne vzniknutá škoda. Vznik škody ale nie je podmienkou na uplatnenia moderačného práva, ale okolnosťou limitujúcou spodnú hranicu zníženia zmluvnej pokuty. Z vecného hľadiska zákon ustanovuje dve kritériá na posúdenie primeranosti zmluvnej pokuty a to hodnota zabezpečenej povinnosti a význam zabezpečenej povinnosti. Všeobecne možno povedať, že ustanovením týchto požiadaviek zákon akcentuje primeranosť zmluvnej pokuty vo vzťahu k záujmu na plnení zmluvy tej strany, ktorá si zmluvnou pokutou splnenie zmluvy zabezpečuje. Použitie tohto oprávnenia má byť výnimočné už aj preto, že v obchodných záväzkových vzťahoch sa predpokladá určitá miera profesionálnej zdatnosti podnikateľa, ktorá by sa mala prejaviť už pri vstupe do záväzkového vzťahu a pri uzatváraní zmlúv. Žalovaná pred súdom prvej inštancie v rámci svojej obrany vzniesla námietku neprimeranosti zmluvnej pokuty a požiadala o jej zníženie. Súd prvej inštancie využil svoje moderačné právo v zmysle § 301 Obchodného zákonníka a zmluvnú pokutu moderoval na výšku 5.000 eur, keď v odôvodnení napadnutého rozsudku vysvetlil svoj myšlienkový postup pri jej určení, zohľadnil hodnotu zabezpečovaného záväzku a jeho význam, a preto jeho úvahu pri určení výšky priznanej zmluvnej pokuty nemožno označiť za svojvoľnú. Odvolací súd sa plne stotožnil s argumentáciou súdu prvej inštancie v tejto časti, rešpektoval jeho myšlienkový postup a závery, ktorými odôvodnil využitie moderačného práva, rovnako aj výšku moderovanej zmluvnej pokuty a po dôslednom preskúmaní obsahu spisu, vrátane podaného odvolania, nezistil dôvod na zmenu odvolaním napadnutého rozhodnutia.

19. Odvolací súd viazaný odvolacími námietkami dospel k záveru, že žalovaná v odvolaní len zopakovala svoju právnu argumentáciu, ktorou sa bránila na súde prvej inštancie, neuviedla žiadne nové relevantné skutočnosti, ktoré neboli predmetom posúdenia súdom prvej inštancie, všetky ňou produkované tvrdenia, ktorými argumentovala v odvolacom konaní boli známe už v konaní pred súdom prvej inštancie, okrem prostriedkov procesnej obrany, na ktoré odvolací súd nemohol prihliadať ako je odôvodnené v ods. 17. tohto odôvodnenia a ani žiadnym iným spôsobom nevyvrátila právne názory súdu prvej inštancie, a preto považoval odvolanie za nedôvodné.

20. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá (nemusí) odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument sporovej strany, z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejmé všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia (II. ÚS 76/07).

Ustanovenie § 387 ods. 2 C. s. p., dáva odvolaciemu súdu možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Tá je podmienená stotožnením sa so skutkovými, aj právnymi dôvodmi rozhodnutia prvostupňového súdu v plnom rozsahu. V takomto prípade je postačujúce v odôvodnení

skonštatovať správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti ďalšie dôvody.

21. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. vrátane závislých výrokov III. a IV. ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 C.s.p.

22. Odvolací súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania odvolacieho súdu podľa § 378 ods. 1 C.s.p, § 396 ods. 1 C.s.p. a § 255 ods. 1 C.s.p. a žalobcoví, ktorý bol úspešný v konaní, priznal proti žalovanej nárok na náhradu trov konania pred odvolacím súdom v rozsahu 100%. Neboli tu dané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočne mu náhradu trov konania nepriznať (§ 257 C.s.p.). O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

23. K prijatiu tohto rozsudku došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné dovolanie za podmienok ustanovených v § 420 C.s.p. Dovolanie možno podať v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto uznesenia na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, ak nejde o prípady § 429 ods. 2 C. s. p. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.